

Nr 570

Av herr Carlsson, Eric, om sänkt folkpensionsålder.

(Lika lydande med motion nr 702 i Andra kammaren)

Ordinarie pensionsålder är sedan 1914 67 år. För statstjänstemän och tjänstemän inom det enskilda näringslivet är motsvarande ålder emellertid som regel 65 år och ibland lägre. Som allmän regel gäller alltså att de kroppsarbetande grupperna har en högre pensionsålder än tjänstemän med i fysiskt avseende lättare arbete. Enligt vår mening bör denna ordning förändras. Till de senaste årens riksdagar har motionerats om sänkt pensionsålder. I motioner om detta har också krävts utredning av frågan om folkpensionens höjning efter 1968. Det sistnämnda kravet har tillgodosetts genom riksdagens beslut om utredning av pensionerna efter år 1968.

Beträffande sänkning av pensionsåldern kvarstår kravet på utredning även om man tar i beaktande de ändringar, som genomförts beträffande möjlighet till förtida uttag av folkpension och allmän tilläggspension. För den stora allmänheten kan en pensionering med nuvarande ordning inte ske före 67 års ålder utan att detta väsentligt reducerar pensionsbeloppet.

Särskilt för vissa grupper med tungt kroppsarbete torde den nu gällande pensionsåldern kunna sägas vara för hög. Detta har också visat sig i ett mycket stort antal ansökningar om förtidspension i kommuner där befolkningen i huvudsak är sysselsatt i näringar som t. ex. järn- och gruvindustri, jord- och skogsbruk samt fiske. Erfarenheten visar även att den nuvarande pensionsåldern är alltför hög för många kvinnor. Men även i övrigt anser jag att en sänkning av pensionsåldern skulle vara angelägen. Detta kan sägas inte minst med hänsyn till det inom arbetslivet numera högt upptrivna tempot, vilket givetvis är särskilt påfrestande för äldre människor. Likaså torde en sänkt pensionsålder kunna motiveras med kraven på möjlighet att ta ut en del av standardstegringen i form av ökad fritid. För de människor, som har huvuddelen av sitt arbetsliv bakom sig, kan en standardstegring som ligger i ökad fritid inte tas ut på annat sätt än genom en tidigare pensionering.

En tidigare lagd pensionsålder hänger givetvis nära samman med samhällets arbetskraftssituation. Det är ofrånkomligt att, när man diskuterar den frågan, konsekvenserna för arbetsmarknaden kommer in i bilden. Mot en tidigare pensionsålder talar den stigande medellivslängden samt förhållandet att kroppsarbetet i dag kanske inte inom alla yrken är fullt så på-

frestande i fysiskt avseende som det tidigare var. Likaså har mot en sådan reform anförts de höga kostnader den skulle medföra för det allmänna. Vad det gäller den ökade medellivslängden måste dock sägas att den kan påverka frågan om pensionsåldern i en ännu relativt avlägsen framtid, men inte nu. Dagens problem gäller pensionsåldern för nu yrkesverksamma 50- och 60-åringar. Vad det gäller de eventuella mindre fysiska påfrestningarna i arbetet torde det mer än väl uppvägas av ökade påfrestningar i psykiskt avseende till följd av ett numera långt hårdare arbetstempo.

I kostnadsfrågan slutligen måste man naturligtvis avväga vilken pensionsålder som med hänsyn till arbetslivets krav och påfrestningar är den lämpliga. Hänsyn måste också tagas till att det som regel är de som tidigast gått ut i arbetslivet som får vänta längst på sin pensionering. Rättsviseskäl talar också för att standardstegringen i form av lägre pensionsålder kommer dem till del som nu har 67 år som pensionsålder.

Enligt min mening är frågan om en sänkt pensionsålder av sådan angelägenhetsgrad att den måste tas upp till förnyad prövning. Denna prövning bör ske i nära anknytning till den utredning som kommer att bereda frågan om folkpensionerna efter 1968. Frågan hänger också nära samman med de problem som utreds av 1963 års arbetstidskommitté. Någon av de nämnda utredningarna bör få i uppdrag att utreda frågan om en sänkt folkpensionsålder.

Med hänvisning till ovanstående hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om parlamentarisk utredning av frågan om sänkt folkpensionsålder.

Stockholm den 26 januari 1966

Eric Carlsson

Nr 571

Av herr Carlsson, Harry, m. fl., om samordning av pensionsutbetalning och skattelikvid.

(Lika lydande med motion nr 705 i Andra kammaren)

Stockholm den 26 januari 1966

Harry Carlsson

Sten Åkesson

Eric G. Peterson

Per Jacobsson
